

**Obec Bílá Třemešná jako provozovatel veřejných pohřebišť podle § 16 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(dále jen zákon o pohřebnictví)**

vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona

Řád veřejných pohřebišť obce Bílá Třemešná

1. Rada obce Bílá Třemešná ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů schválila tento Řád veřejných pohřebišť obce Bílá Třemešná dne 20.08.2020, pod číslem usnesení 6.
2. Řád veřejného pohřebiště obec vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 24.08.2020, vydaného pod č. j. KUHK-24675/RG/2020.

Článek 1 – Úvodní ustanovení

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Provozovatelem a správcem veřejných pohřebišť je obec Bílá Třemešná, IČO: 00277673, se sídlem: Bílá Třemešná 315, PSČ 544 72, zastoupené Bc. Štěpánem Čeňkem, starostou obce (dále jen provozovatel).

Článek 2 – Působnost řádu pohřebišť

1. Vysvětlení zkratk pojmů:
  - a) Řád – Řád veřejného pohřebiště.
  - b) Provozovatel pohřebiště – vykonává provozování veřejného pohřebiště zejména ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
  - c) Správce pohřebiště – vykonává provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o pohřebnictví.
2. Vymezení často používaných pojmů:
  - a) Hrobka – nemovitá věc, která vznikla stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.
  - b) Hrobové zařízení – např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).
  - c) Rozptyl – anonymní rozptýlení zpopelněných lidských ostatků do společného hrobového místa (louky rozptylu) bez nároku na uzavření nájemní smlouvy.
3. Ustanovení tohoto Řádu se vztahují:
  - a) na veřejné pohřebiště v Bílé Třemešné – v k. ú. Bílá Třemešná, na parcelách číslo: 86/2, 86/3 jehož součástí jsou:
    - I) místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů,
    - II) místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek,
    - III) místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách,
    - IV) rozptylová louka;
  - b) na veřejné pohřebiště v místní části Nové Lesy, na parcele číslo: 443/5 v k. ú. Nové Lesy, jehož součástí jsou:
    - I) místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů,
    - II) místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek,

- III) místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách;
4. Vnější hranice těchto pohřebišť jsou vymezeny oplocením (plot, zeď, živý plot).
  5. Řád je závazný pro provozovatele – obec a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele pohřebiště provádějí práce, a pro ostatní veřejnost.
  6. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřbnictví a občanský zákoník. Smlouva i řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu – speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.
  7. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím Zastupitelstva obce Bílá Třemešná prohlásit za „Čestný hrob“. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“, bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“ nehradí nájem a služby s nájmem spojené. Nájemce nesmí bez souhlasu Zastupitelstva obce Bílá Třemešná odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem, nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je obec Bílá Třemešná povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.
  8. Náhrobek vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování je možné rozhodnutím rady obce Bílá Třemešná prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez souhlasu rady obce Bílá Třemešná odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází náhrobek prohlášený za „Cenný náhrobek“, neprojeví nájemci zájem, nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je obec Bílá Třemešná povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 3 – Rozsah poskytovaných služeb

1. Na pohřebištích obce Bílá Třemešná jsou provozovatelem poskytovány zejména tyto základní služby:
  - a) nájem hrobového místa
    - I) pro hroby,
    - II) pro hrobky,
    - III) pro urnová místa;
  - b) vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště;
  - c) vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto Řádu;
  - d) zveřejňování informací pro potřeby veřejnosti v místě na daném pohřebišti obvyklém.
  - e) správa a údržba pohřebiště včetně inženýrských sítí, zeleně, oplocení a mobiliáře;
  - f) údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch (v létě i v zimě);
  - g) zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadů včetně biologicky nebezpečných odpadů;
  - h) spravování a udržování objektů na pohřebišti (márnice, centrální kříž, studna apod.);
  - i) údržba a úprava společných hrobů, do kterých jsou ukládány lidské ostatky, které není možné ponechat na původním místě, nebo ostatky lidí bez domova.
  - j) doplňkové služby na žádost nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu, jako například: výkopové práce, pohřbívání, provádění exhumací, ukládání lidských ostatků si nájemce zajišťuje sám za podmínek stanovených v čl. č. 8 a 9, vždy po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště.
2. V souladu se stanoviskem krajské hygienické stanice č. j. 5899-219.1/2002/Dr.D.,G je na základě zákona o pohřbnictví tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na pohřebišti Bílá Třemešná a Nové Lesy tlecí doba v délce minimálně 17 let s možností pohřbívání do prohloubených hrobů hlubokých

dva metry / do standardních hrobů hlubokých jeden a půl metru dle hydrogeologického posudku č. 688/2002 a 687/2002 ze dne 14.06.2002.

3. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni, ale pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště. Minimálně jeden den před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit provozovateli kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po tleci dobu v příloze hřbitovní knihy.

Článek 4 –

Doba zpřístupnění pohřebiště, povinnosti návštěvníků, způsob a pravidla užívání zařízení

1. Pohřebiště je místo veřejně přístupné kdykoli, jedná se o veřejné prostranství.
2. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.
3. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
4. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s písemným souhlasem provozovatele. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdních tras, maximální povolené rychlosti apod. Ve zvlášť odůvodněných případech může provozovatel pohřebiště povolit výjimku.
5. Na pohřebišti není dovolena jízda i jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Přednost v jízdě má vozidlo, které přijíždí zprava. Pojízdne a zpevněné plochy na pohřebištích mohou být užívány k odstavení vozidla na nezbytně nutnou dobu pouze tak, aby tím nebyl omezován pohyb jiných vozidel. Na pohřebištích je zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.
6. Na pohřebišti je zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.
7. Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se Řádem pohřebiště. Zejména není návštěvníkům pohřebiště dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, kouřit, požívat alkoholické nápoje a jiné omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, nechat volně pobíhat psy, kočky a jiná zvířata a používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
8. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.
9. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat, jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.
10. Na rozptylové loučce je dovoleno používat svítidel jen na místech k tomu určených. Vstup na rozptylovou louku je pro veřejnost zakázán. Věnce a kytice lze umísťovat jen na plochy a způsobem na místě určeném.
11. Ukládání nádob, nářadí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště – mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.
12. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.
13. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád.
14. Na pohřebišti není dovoleno umístění reklam, kromě vyhrazených míst a po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště. Není dovoleno umístění reklam na stromech ani zařízeních pohřebiště ani hrobových místech a hrobových zařízeních.
15. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají

oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli pohřebiště.

16. Všechny osoby vykonávající činnosti související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím provozovatele pohřebiště nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.

Článek 5 – Povinnosti provozovatele pohřebiště

1. Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:

- a) Pronajímat hrobová místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za stejných podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů.
- b) Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.
- c) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, jsou-li provozovateli známy.
- d) Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví. Provozovatel pohřebiště vede evidenci související s provozováním pohřebiště elektronickou formou.
- e) Vyřizovat stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště. Stížnosti vyřizuje provozovatel pohřebiště.
- f) Udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
- g) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně informovat nájemce hrobových míst a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
- h) V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
- i) Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytyčit – označit schematickým plánkem, číselně označit, vyčistit) tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa.
- j) Zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků (rozptyly, uložení uren). Tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu po protokolárním předání pracoviště a nejbližšího okolí.
- k) Zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět úklid cest a chodníků, běžnou údržbu oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí v rozsahu stanoveném smlouvou, dbát na úpravu pohřebiště.
- l) Zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště včetně odpadů biologicky nebezpečných.
- m) Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebištech včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
- n) Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.

- o) Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, avšak jen na dobu nezbytně nutnou.

Článek 6 – Užívání hrobového místa

1. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem – provozovatelem pohřebiště (dále jen smlouva o nájmu) a nájemcem. Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného.
2. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli – provozovateli pohřebiště zejména tyto údaje:
  - a) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu;
  - b) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníkovi, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození;
  - c) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu, datum narození a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu;
  - d) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí;
  - e) List o prohlídce zemřelého v případě uložení pozůstatků do rakve, doklad o zpopelnění v případě uložení ostatků v urně či v případě rozptýlu nebo vsypu;
  - f) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišti, včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení;
  - g) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy.
3. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlečící doba stanovená pro jednotlivá pohřebiště v čl. 3.
4. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli pohřebiště.
5. Provozovatel pohřebiště omezil maximální délku nájmu místa na pohřebišti na dobu 20 let.
6. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob, hrobku, urnové místo včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny provozovatele pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
7. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele pohřebiště, a to na základě písemné žádosti. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit provozovateli pohřebiště údaj o jiném vlastníkovi, či spoluvlastnících hrobového zařízení. Neuvede-li, má pronajímatel za to, že vlastníkem stávajícího hrobového zařízení, zřízeném na hrobovém místě, je nový nájemce.
8. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

9. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:
  - a) nejpozději do 6 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa;
  - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob;
  - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel pohřebiště oprávněn tak učinit sám.
10. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele, je provozovatel pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
11. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
12. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky v urnách může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s písemným souhlasem provozovatele.
13. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem, tato čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.
14. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnými po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014), a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
15. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník), nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.
16. Nájemce hrobového místa před ukončením nájmu provede vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku.
17. Při nesplnění bodu 16 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu, tedy neoprávněně. Pokud není na výzvu provozovatele odstraněno, pak má provozovatel pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka, ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.
18. Žádný nájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.

Článek 7 – Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového

místa a provozovatele pohřebiště za jím stanovených podmínek.

2. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje provozovatel v rozsahu:
  - a) Určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovými zařízeními, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.
  - b) Základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy.
  - c) Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a podpovrchové hloubce základové spáry, která činí minimálně 80 cm. Základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihelného zdiva.
  - d) Přední a zadní rámy hrobu nebo hrobky musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
  - e) Při stavbě na svahovitém terénu musí být hrobové zařízení stejnoměrně odstupňováno.
  - f) Na urnovém pohřebišti nesmí výše náhrobku přesahovat 800 mm, v sektoru obvodu rozptylové louky v Bílé Třemešné mohou být umístěny pouze náhrobní desky.
3. Při stavbě hrobky je navíc nutné
  - a) posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům),
  - b) vytvořit zadání pro projektovou dokumentaci ke stavbě hrobky (např. tvar hrobky a odvětrávání, typ terénu a půdy, prostoru hrobky pro požadovaný počet rakví, výkopu pro požadovaný počet rakví), navrhnout materiály a hlavní konstrukční prvky včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením kamenickou firmou (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu,
  - c) zhotovit jednoduchý rozpočet stavby (ceny stavebních materiálů a stavebních prací, přesunu hmot),
  - d) provést uložení přebytečné zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření),
  - e) zhotovit základové pasy, včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby, zhotovit stěny, vložit svislé i vodorovné výztuže, zhotovit otvory pro patra, zalít betonem a zhotovit odvodnění,
  - f) ukončit stavbu (betonový věnec, popř. zhotovení vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě), dodržet minimální světlost otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení,
  - g) obsypat stěny hrobky, upravit okolní terén,
  - h) protokolárně předat stavbu včetně souhlasu provozovatele správci pohřebiště.
4. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám nebo odstranění hrobového zařízení na hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí, povinen činit tak dle pokynů provozovatele pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto Řádu.
5. V průběhu zhotovování, údržby, oprav nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným správcem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.
6. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a míst, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit správci pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na

vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.

7. Na hrobovém místě lze vysadit strom nebo keř pouze s předchozím písemným povolením správce pohřebiště. Správce může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.
8. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím prokazatelném souhlasu provozovatele pohřebiště a projednání s nájemcem hrobového místa.

Článek 8 – Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze správce hřbitova nebo pohřební služba, a to na základě písemného povolení provozovatele pohřebiště, které je vydáno nájemci hrobového místa po dohodě s vypravitelem pohřbu.
2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení provozovatel dbá na to, aby převzetí nezpoulněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu.
4. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel úhradu nájemného na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností správce o toto místo pečovat.
5. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpoulněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště.
6. Nezpoulněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpoulněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
7. Exhumace nezpoulněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelnění v krematoriu je zakázáno. Výjimky dle individuální žádosti může schválit pouze provozovatel pohřebiště.
8. Všechny rakve včetně exhumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.
9. Rakve použité pro pohřbívání do země musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držíci vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.
10. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví, rubáše a milodary mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí.
11. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla obsahující složky škodlivých látek.

12. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo kovové, nebo dle ČSN Rakve.
13. Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.

Článek 9 – Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud provozovatel pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu (nejpozději 3 pracovní dny) před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:
  - a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
  - b) kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která přikazuje pohřbit do příslušného hrobového místa,
  - c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
  - d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost,
  - e) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
  - f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
  - g) návrh na protokolování předání pracoviště před i po pohřební včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.
2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být správcem pohřebiště seznámen s Řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, správce pohřebiště je oprávněn kdykoli
  - a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
  - b) požádat o přerušeni prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
4. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečící doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelymi lidskými ostatky.
5. Správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
6. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.
7. Správce pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
8. Náklady vzniklé správci pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Správce pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 10 – Dřeviny a lavičky

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem správce. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost

návštěvníků.

2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy s výjimkou toho, kdy se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude místo užívat pouze k uložení zpopelněných lidských ostatků.
3. Provozovatel může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejich výsadbě nedal souhlas.
4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon o ochraně přírody a krajiny).
5. Všechna trvalá zeleň vysazená na pohřebišti se stává majetkem provozovatele pohřebiště. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu správce.
6. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel souhlas, s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
7. Jednoduché práce nutné k udržování a okrašlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo podnikající fyzické či právnické osoby nájemcem pověřené.

Článek 11 – Sankce

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona o pohřebnictví, o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví
  - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
  - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
  - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci,
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100.000 Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 12 – Ostatní ustanovení

1. Právní vztahy neupravené tímto Řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí starosta obce Bílá Třemešná.
4. Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit provozovatel pohřebiště.
5. Pokud jsou pohřebiště nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, zapsány v seznamu kulturních památek, nacházejí se na území památkového zájmu či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 13 – Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště schválený Radou obce Bílá Třemešná dne 13.08.2002.

Článek 14 – Závěrečné ustanovení

1. Tento řád je účinný dnem 01.09.2020
2. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce Obecního úřadu v Bílé Třemešné po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti tohoto Řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém.

.....
Bc. Štěpán Čeněk
starosta obce